

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyně **A. O.**, zastoupené Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Plzeň, Malická 11, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra - Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2013, č. j. 11 A 192/2010 - 50,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Policie České republiky, Služby cizinecké policie, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 23. 7. 2010, č. j. CPR-3736/ČJ-2010-9CPR-C241 (dále jen „napadené rozhodnutí“), vydaným podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), bylo, k odvolání žalobkyně, změněno rozhodnutí Policie České republiky, Služby cizinecké policie, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Plzeň ze dne 15. 1. 2010, č. j. CPPL-44903-1/ČJ-2009-034064-PP2, tak, že se žalobkyni ruší povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání na území ČR podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. k) a § 46 odst. 1 téhož zákona, neboť byla zjištěna závažná překážka pobytu cizince na území. Současně s tím byla žalobkyni stanovena lhůta k vycestování (10 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí); ve zbytku zůstalo prvostupňové rozhodnutí nezměněno. Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně u Městského soudu v Praze žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 29. 8. 2013, č. j. 11 A 192/2010 - 50, zamítl.

Městský soud se nejprve zabýval námitkou žalobkyně, podle které měl žalovaný na její případ nesprávně aplikovat § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců. Konstatoval, že správní orgány přistoupily k aplikaci tohoto ustanovení v kontextu ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, podle kterého platí, že policie zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza. Tato ustanovení lze na případ žalobkyně aplikovat na základě odkazu uvedeného v § 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, který část úpravy rozhodování o vízech umožňuje použít i na rozhodování ve věcech dlouhodobého pobytu cizinců. Podmínky vyplývající z ustanovení § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců, dle kterého policie cizinci vízum neudělí, jestliže je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území, vyplývá v dané věci z oznámení okresní správy sociálního zabezpečení, z něhož plyne, že účel, pro který byl žalobkyni povolen pobyt povolen, odpadl. K provázanosti § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců a § 56 téhož zákona se již vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 1. 2012, č. j 9 As 80/2011 - 69 (všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Městský soud z uvedeného rozsudku citoval, přičemž uzavřel, že důvody pro neudělení víza podle § 56 zákona o pobytu cizinců představují negativní podmínky pro udělení víza ve smyslu § 37 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Námitku nesprávné aplikace uvedeného ustanovení tak městský soud neakceptoval.

Žalobkyně dále namítala, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, pokud se při zjišťování toho, zda plní účel pobytu (podnikání), policie spokojila pouze s jejím odhlášením u okresní správy sociálního zabezpečení; tím měla popřít důkazní hodnotu výpisu ze živnostenského rejstříku, který osvědčoval platnost živnostenského oprávnění žalobkyně. Městský soud konstatoval, že z § 35 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že cizinec je po dobu povoleného pobytu povinen plnit účel pobytu. Tím byla v případě žalobkyně její podnikatelská činnost (povolání k pobytu za tímto účelem platilo do 21. 5. 2011). Z žádosti okresní správy sociálního zabezpečení vyplynulo, že žalobkyně, jako osoba samostatně výdělečně činná, vykonávala tuto činnost od 1. 2. 2009 do 30. 6. 2009. Policie měla dále k dispozici oznámení o ukončení výkonu samostatně výdělečné činnosti ke dni 30. 6. 2009, které žalobkyně podala dne 1. 7. 2009 u Okresní správy sociálního zabezpečení v Plzni. Závažnou překážku ve smyslu § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců tak představovalo ukončení podnikání v období od 1. 7. 2009 do 30. 9. 2009. Žalobkyně přitom při odhlášení na okresní správě sociálního zabezpečení výslovně uvedla, že ukončila podnikatelskou činnost dnem 30. 6. 2009; z toho jednoznačně vyplývá, že přestala splňovat účel povoleného pobytu a tato skutečnost je dostatečným důvodem pro ukončení platnosti povoleného pobytu. Důvodem rozhodnutí o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu tak nebyla pouze skutečnost, že žalobkyně nebyla po nějakou dobu přihlášená na okresní správě sociálního zabezpečení, ale i to, že v rámci svého odhlášení ona sama uvedla, že ukončila podnikatelskou činnost a že nepodniká. Z tohoto jejího počínání je patrné, že si musela být vědoma toho, že povolený účel pobytu nenaplňuje. Pokud je cizinci uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, je jeho povinností, mimo jiné, být přihlášen k platbám pojistného na sociální zabezpečení. Ze skutečností zjištěných ve správním řízení vyplývá, že přihlašování a odhlásováním u okresní správy sociálního zabezpečení žalobkyně obcházela právní předpisy ČR.

Jako nedůvodnou vyhodnotil městský soud i námitku žalobkyně, že se odvolací orgán nedostatečně zabýval přiměřeností dopadu napadeného rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Městský soud poukázal na to, že žalobkyně ve správním řízení neuváděla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné uvažovat o negativním dopadu napadeného rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Žalobní tvrzení o tom, že na území ČR již žije delší dobu a že si zde vytvořila obchodní i soukromé vztahy, považoval soud za obecné a nekonkrétní.

pokračování

Rozsudek městského soudu napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, opírající se o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka namítá, že městský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda bylo možné na její případ aplikovat také § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců. Pokud byl městský soud toho názoru, že stěžovatelka byla povinna po celou dobu pobytu na území ČR plnit jeho účel, pak při neplnění tohoto účelu měl na ni být aplikován § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a nikoliv § 37 odst. 2 písm. b) téhož zákona, aby tak rozhodování správních orgánů bylo v souladu se zákonem a aby z něho byla vyloučena libovůle či účelový výběr zákonných ustanovení ze strany správních orgánů.

Podle stěžovatelky nemůže být za *jinou závažnou překážku* pobytu vydáváno to, že přestala splňovat účel povoleného pobytu. Zásadní význam přitom má samotný výklad pojmu *závažná překážka*, který zákon nedefinuje a ani taxativně nevymezuje okruh zájmů České republiky, v jejichž kontextu by se okolnosti tvořící takovou překážku měly vždy posuzovat. Správní orgány ani městský soud se podle jejího názoru nevypořádaly s otázkou, zda může být případné ukončení podnikání v období od 1. 7. 2009 do 30. 9. 2009 *závažnou překážkou* pro její další setrvání na území ČR. V tomto kontextu stěžovatelka zdůrazňuje, že v jejím případě žádné porušení zákona zjištěno nebylo.

Městský soud i orgány policie vydávají odhlášení stěžovatelky u okresní správy sociálního zabezpečení za dostatečný důkaz o tom, že stěžovatelka přestala plnit účel povoleného pobytu a ocitla se na území ČR nelegálně. Stěžovatelka je však toho názoru, že toto její odhlášení nemá takovou důkazní hodnotu jako například akt zrušení živnostenského oprávnění. Ve správním řízení přitom nebyly zjišťovány další skutečnosti nezbytné k posouzení, zda stěžovatelka skutečně ukončila výkon podnikatelské činnosti; samotné odhlášení z evidence správy sociálního zabezpečení bylo správními orgány i městským soudem vykládáno přepjatě formalisticky; tím bylo porušeno právo stěžovatelky na spravedlivý proces.

Stěžovatelka nesouhlasí ani se zjištěními správních orgánů, která potvrdil i městský soud, a sice že porušovala povinnost být přihlášená k odvodům sociálního zabezpečení a tyto odvody platit. Stěžovatelka tyto povinnosti po dobu svého podnikání plnila, a pokud se na určitá období odhlásila, tak až poté co zjistila, že lze pozastavit tyto platby po dobu, kdy se na území ČR nenachází; tuto skutečnost jí potvrdili samotní pracovníci okresní správy sociálního zabezpečení.

Stěžovatelka tak uzavřela, že skutková zjištění, ze kterých správní orgány vycházely, nemají oporu ve spisech; ačkoliv nebylo spolehlivě zjištěno, že by u ní nastala překážka, jež by znemožňovala její další pobyt na území ČR, byla jí protiprávně zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že navrhuje její zamítnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vylývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

S ohledem na změnu právní úpravy v otázce kompetencí správních orgánů při rozhodování dle zákona o pobytu cizinců, byl Nejvyšší správní soud nejprve povinen vzít na vědomí změny, které vyústily ve změnu na straně pasivně legitimovaného účastníka soudního

řízení. Napadené rozhodnutí vydala Policie České republiky, Služba cizinecké policie, Ředitelství služby cizinecké policie. Zákonem č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2011 k přechodu působnosti v oblasti rozhodování ve věcech pobytu cizinců. V souvislosti s účinností tohoto zákona přešla kompetence v nyní projednávané věci z původně žalované na Ministerstvo vnitra – Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců [§ 170a a § 170b ve spojení s § 165 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. Procesní nástupnictví na straně žalovaného je výslovně upraveno v § 69 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je žalovaným *správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla*. Na základě tohoto ustanovení se žalovaným stal přímo ze zákona ten správní orgán, na který působnost v dané věci přešla, tedy Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců.

Pokud jde o jednotlivé kasační námitky, stěžovatelka předně namítala, že její případ měl být posuzován dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, nikoliv pod § 37 odst. 2 písm. b) téhož zákona [ve spojení s § 56 odst. 1 písm. k) zákona]. Nejvyšší správní soud tento názor nesdílí. V projednávané věci je předmětem řízení zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, na které se, ve smyslu § 46 odst. 1, věty první zákona o pobytu cizinců, obdobně užití ustanovení § 31 odst. 1, § 33, 34, 37, 38, § 55 odst. 1, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 tohoto zákona, vztahující se na vízum k pobytu nad 90 dnů. Správní orgány v projednávané věci přistoupily ve vztahu ke stěžovateli ke zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, přičemž aplikovaly § 37 odst. 2 písm. b) téhož zákona, které stanoví, že *policie zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza*. V návaznosti na uvedené ustanovení správní orgány v projednávané věci dále aplikovaly § 56 zákona o pobytu cizinců, upravující důvody pro neudělení víza, kdy ve smyslu písm. k) odst. 1 citovaného ustanovení policie nebo zastupitelský úřad vízum cizinci neudělí, *jestliže pobyt cizince na území není v zahraničně politickém zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území*.

Otázkou správnosti takové aplikace zákona, respektive provázaností ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) a § 56 zákona o pobytu cizinců se již dříve zdejší soud zabýval, a to například v rozsudku ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011 - 69, na který poukázal ostatně i městský soud. Zdejší soud zde odmítl názor, dle kterého podmiňuje-li zákon o pobytu cizinců v ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zrušení platnosti víza skutečností, že cizinec přestane splňovat některou z podmínek pro udělení víza, je nutné tyto podmínky dovozovat jen z ustanovení § 31 a § 33 tohoto zákona a nikoli z ustanovení § 56. Zdejší soud připustil, že „*ustanovení § 31 a § 33 zákona o pobytu cizinců představují pozitivní vymezení podmínek pro udělení víza. Nicméně současně je nutno dodat, že zákon o pobytu cizinců zakotvuje vedle tohoto pozitivního výčtu předpokladů pro udělení víza též vymezení negativní, které pouhé formální naplnění předpokladů pro udělení víza zákonným způsobem koriguje. Zmíněný korektiv představuje mimo jiné ustanovení § 56 citovaného zákona, na základě kterého správní orgány v rámci vedeného řízení ověřují, zda jsou splněny další předpoklady pro udělení víza, tedy zda tu neexistují důvody pro jeho případné neudělení. Naposledy zmíněné ustanovení lze tedy ve vazbě na námitku stěžovatele označit za ustanovení, které podmínky pro udělení víza vymezuje negativně. (...) [D]ůvody pro neudělení víza dle ustanovení § 56 zákona o pobytu cizinců představují (v negativním smyslu) podmínky pro udělení víza ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) téhož zákona.“ Správnost tohoto závěru, byla fakticky potvrzena i Ústavním soudem v usnesení ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. I. ÚS 1387/12 (dostupném z <http://nalus.usoud.cz>). Tyto závěry jsou použitelné i pro nyní projednávaný případ, neboť skutkový stav věci, ze kterého Nejvyšší správní soud ve zmiňované věci vycházel, byl prakticky identický; i zde bylo zjištěno, že cizinec nebyl po určitou dobu evidován u okresní správy sociálního zabezpečení, což bylo kvalifikováno jako *závažná překážka pobytu cizince na území ČR*, ve smyslu ustanovení § 56 odst. 1 písm. k) zákona*

pokračování

o pobytu cizinců. Fakt, že po právní stránce se jednalo o řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dle ustanovení § 44a zákona o pobytu cizinců na shora vysloveném závěr nemá vliv, neboť i v tomto řízení zákon v odstavci 3 citovaného ustanovení odkazoval na přiměřené použití (mj.) § 35 odst. 3 tohoto zákona; posledně citované ustanovení pak vylučuje prodloužení víza k pobytu nad 90 dní, jsou-li shledány důvody pro zahájení řízení dle § 37. Jelikož v nyní projednávané věci neshledává Nejvyšší správní soud důvod odklonit se od způsobu, jakým byla tato otázka hodnocena v jeho předchozí judikatuře, lze učinit dílčí závěr, že na případ stěžovatelky bylo možné aplikovat ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ve spojení s ustanovením § 56 odst. 1 písm. k) tohoto zákona, přičemž překážka v podnikání principiálně může být důvodem *závažné překážky* pobytu cizince na území ČR, ve smyslu posledně citovaného ustanovení.

Pokud jde o tvrzení, že neplnění účelu, pro který byl stěžovatelce povolen trvalý pobyt (podnikatelská činnost), nemůže být naplněno jen tím, že se dobrovolně odhlásila z evidence správy sociálního zabezpečení, ale muselo by dojít též ke zrušení jejího živnostenského oprávnění, ani zde nelze stěžovatelce přisvědčit. Zápis v živnostenském rejstříku je pouze důkazem, který dokládá oprávnění konkrétní osoby v tomto právním režimu podnikat, nedokládá však to, že je podnikatelská činnost skutečně realizována. Nejvyšší správní soud k tomu například v rozsudku ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011 - 81, uvedl, že *účelem pobytu* zákonodárce zcela jistě nemínil pouze formální zapsání se do příslušných rejstříků, „*aniž by podnikatelská činnost byla fakticky na území České republiky vykonávána, neboť by tak došlo k obcházení smyslu a pravidel zákona. Zákon o pobytu cizinců stojí na principu, že pobyt cizince na území České republiky musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním, studiem, a tyto činnosti musí být skutečně na území České republiky vykonávány.*“ Výklad stěžovatelky, že plnění účelu pobytu je prokázáno již tím, že je zapsána v živnostenském rejstříku, tak není správný; ustanovení § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců by tak totiž postrádalo smysl.

Podle názoru stěžovatelky se správní orgány ani městský soud nevypořádaly s právní otázkou, zda (dočasné) ukončení jejího podnikání v období od 1. 7. 2009 do 30. 9. 2009 vskutku dosahuje intenzity *jiné závažné překážky* pro její další setrvání na území ČR, jak to má na mysli ustanovení § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců. Zde je ovšem nutno upozornit, že tato argumentace nebyla uplatněna v žalobě, jakkoli v tom stěžovatelce evidentně nic nebránilo. Stěžovatelka již v době podání žaloby věděla, že správní orgány vyhodnotily její tříměsíční ukončení podnikání jako *jinou závažnou překážku* jejího pobytu na území, neargumentovala však tím, že šlo jen o stav krátkodobý, s důsledky, které uvádí v kasační stížnosti. Městský soud tak v rámci odůvodnění svého rozsudku závěr správních orgánů, které dovodily, že nevykonávání podnikatelské činnosti ve zmiňovaném období lze za *jinou závažnou překážku* považovat, pouze aproboval; upozornil současně, že „*[d]ůvodem rozhodnutí správních orgánů (...) není pouze skutečnost, že žalobkyně nebyla po určitou dobu přihlášena u okresní správy sociálního zabezpečení jako osoba samostatně výdělečně činná, ale skutečnost, že v rámci odhlášení (...) sama žalobkyně uvedla, že ukončila činnost a že nepodniká, z čehož je patrné, že si musela být vědoma, že nesplňuje povolený účel pobytu*“ (poslední odstavec na str. 5 odůvodnění).

Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. přitom platí, že *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jebož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.* K výkladu tohoto ustanovení se zdejší soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155 (publikovaném pod č. 1743/2009 Sb. NSS) tak, že „*[u]stanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restriktci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu vigilantibus iura uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem první instance. Pokud tak neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace*

v dalším stupni ponese případné nepříznivé následky s tím spojené. Korektiv takto zavedené koncentrace řízení, vyjádřený slovy 'ač tak učinit mohl', je naplněn nejen tehdy, když žalobce určitou námitku objektivně v žalobním řízení uplatnit nemohl, ale též tehdy, kdy by její (objektivně možné) uplatnění nebylo, s ohledem na kontext věci, racionální. O takový případ jde za situace, kdy v době podání žaloby existuje k určité otázce ustálená a jednotná soudní judikatura, avšak v mezidobí dojde k jejímu zásadnímu a překvapivému obratu, který žalobce nemohl, ani při vynaložení veškeré bdělosti a odborné péče, předvídat. Odkazuje-li nově uplatněná kasační námitka na tento případ, nelze ji odmítnout jako nepřijatelnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s.“

Jak již bylo vyloženo výše, stěžovatelce objektivně nic nebránilo uplatnit uvedenou námitku již v řízení o žalobě, přičemž zároveň nenastal ani druhý případ, v citovaném judikátu definovaný jako překvapivý obrat v judikatuře. Uvedená kasační námitka nebyla ani reakcí na právní závěry městského soudu, které by do té doby nebyly předmětem právního hodnocení, a mohly by tak být pro stěžovatelku překvapivé. Městský soud (v intencích žalobních námitek) toliko zopakoval a potvrdil to, co již zhodnotil odvolací správní orgán; učinil tak v rámci vypořádání námitek nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že se danou námitkou nemohl meritorně zabývat.

Pokud má stěžovatelka za to, že pojem *jiná závažná překážka* pobytu je třeba podle § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu vždy vykládat v souvislosti se *zahraničněpolitickými zájmy ČR*, pak nelze než konstatovat, že ani tato námitka nebyla stěžovatelkou vznesena v žalobě, ač jí v tom zjevně nic nebránilo. I v tomto případě tak jde o námitku nepřijatelnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s..

Stěžovatelka konečně též namítala, že správní orgány nezjišťovaly další skutečnosti nezbytné pro posouzení toho, zda skutečně ukončila podnikatelskou činnost. K tomu je třeba uvést, že jako *jiná závažná překážka* pobytu na území ČR, bylo hodnoceno zjištění, že se stěžovatelka v období od 1. 7. 2009 do 30. 9. 2009 dobrovolně odhlásila z evidence okresní správy sociálního zabezpečení, čímž deklarovala, že ukončila výkon samostatně výdělečné činnosti. S těmito závěry správních orgánů se ztotožnil i městský soud, který vycházel z toho, že stěžovatelka sama jiné skutečnosti, podporující její tvrzení, neuvedla. Zde je nutno závěry městského soudu korigovat, neboť stěžovatelka se v této souvislosti dovolávala též přetrvávající existence jejího živnostenského oprávnění; tuto argumentaci městský soud opomenul vypořádat. Jde tak nepochybně o procesní pochybení; ne každý procesní deficit však nutně musí vést ke zrušení soudního rozhodnutí. Z ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. totiž jednoznačně vyplývá, že důvodem pro kasaci rozhodnutí krajského (městského) soudu je pouze taková vada řízení, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. O takový případ se však v této věci, dle názoru Nejvyššího správního soudu, nejedná, neboť žalobou rozporovaná dostatečnost skutkových zjištění (respektive způsob jejich hodnocení) jako celek městským soudem opomenuta nebyla a soud se pouze nevyjádřil k jednomu z dílčích argumentů. Jelikož oprávněnost argumentace stěžovatelky, dovolávající se existence živnostenského oprávnění, coby důkazu vykonávání podnikatelské činnosti, zcela jednoznačně vyvrací ustálená judikatura tohoto soudu (viz výše), lze konstatovaný procesní deficit městského soudu považovat v dané věci za spíše marginální, rozhodně však bez potenciality vyvolání nezákonnosti rozhodnutí v meritu věci.

Co se týče další argumentace stěžovatelky stran způsobu zjišťování skutkového základu věci (respektive způsobu jeho hodnocení městským soudem), zde nelze přehlédnout, že stěžovatelka měla především sama možnost ve správním řízení prokázat, že reálně podniká; to však neučinila. Na ústním jednání dne 10. 12. 2009 (kam byla stěžovatelka řádně předvolána) byl její tehdejší zástupce vyzván, aby doložil existující zakázky a doklady k nim se vztahující, byl dotazován na to, zda má stěžovatelka splatné nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a na příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, i k tomu, kdy stěžovatelka opustila

pokračování

území ČR. Na žádnou z těchto otázek nepodal konkrétní odpověď a žádné doklady k těmto skutečnostem nepředložil ani později, ač sám tvrdil, že tak učiní. Na výzvu správního orgánu prvního stupně ze dne 10. 12. 2009, kterou zástupce stěžovatelky tentýž den osobně převzal, nikterak nereagoval a nedoložil požadované potvrzení o tom, že stěžovatelka nemá nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a na příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Z uvedeného je zřejmé, že stěžovatelce bylo v průběhu správního řízení umožněno k věci se vyjádřit a předložit na podporu svých tvrzení důkazy. I přes tuto možnost se stěžovatelka ani nepokusila prokázat, že v předmětném období skutečně podnikala, aby tak vyvrátila názor správního orgánu o opaku, opírající se o prokazatelné odhlášení stěžovatelky ze sociálního pojištění na dobu tří měsíců s odůvodněním, že ukončuje podnikání. Neuvedla žádný konkrétní důvod, pro který by toto její počínání bylo možno posoudit konformně s požadavky zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka tak ostatně neučinila ani v řízení před městským soudem. Pokud teprve v řízení o kasační stížnosti tvrdí, že neporušovala povinnost být přihlášená a platit odvody na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, že z toho vyplývající povinnosti po dobu svého podnikání plnila a na určitá období se odhlásila pouze v době, kdy nepobývala na území ČR, pak k této argumentaci nemůže Nejvyšší správní soud ve smyslu § 109 odst. 5 s. ř. s. přihlížet, neboť jde o skutečnosti, které stěžovatelka uplatnila až poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, a přitom jí nic nebránilo je uplatnit dříve.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, nezbylo mu než ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s. rozsudkem zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. dubna 2014

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu